

PLAVA KOVERTA

(Iz neobjavljene zbirke "Birane i druge priče")

ZLATKO DUKIĆ

.....

DOČEKALA GA je nestrpljiva, nervozna, sva usplahirena. Pogledom je pitala šta je uradio, da li je uspio... Riječi nisu bile potrebne, a nije se ni usuđivala da ih prevali preko jezika... Po natuštenom izrazu njegovog lica, lako i brzo je zaključila da, ponovo, s ljekarima nije dobro prošao...

- Opet ništa – kratko joj je rekao, skidajući jaknu i umorno otpuhujući.

- Kako ništa?

- Fino, tako...

Rekavši to, izvadio je iz unutrašnjeg džepa jakne i dao joj plavu kovertu:

- Ni ovo nije pomoglo... Haman su se ti doktori polakomili, pa im malo ovo sirotinjskih trista eura...

Uzela je kovertu, pošavši da je ostavi u vitrinu. Sasvim slučajno, otvorila ju je odmah – da vidi sadržaj.

I zapanjila se:

- Šta je ovo?!

- Koje?

- Ovo u koverti?

- Ma, što pitaš? – odmahnuo je nervozno rukom. – Znaš da si mi jutros dala posljednju paru iz kuće, da sam to ponio doktoru, da sam...

- Ali, ovo nije to! – prekinula ga je i prišla mu s ispruženom rukom i sa tri novčanice od po 500 eura u šaci. – Ovo nisu naše pare!

Pogledao je u novac i – zinuo...

Već drugu sedmici su pokušavali u Gradskoj

bolnici izdejtstvovati nekako termin za operaciju svog dvanaestogodišnjeg sina - jedinca, kome je ljekar konstatovao – bruh.

- Jadna ja, zar da mi dijete zbog kile bude jalovo?! – zavapila je mati, čim joj je ljekar saopštio dijagnozu.

- Ne brinite, gospođo, to je danas gotovo bezopasna bolest, brzo i lako se rješava jednostavnim hirurškim zahvatom – pokušavao je da je umiri dežurni ljekar u domu zdravlja.

Sutradan, otac i mati su s djetetom i uputnicom, otišli u bolnicu. Na prijemnom odjeljenju hirurgije su im rekli da imaju veliku, takoreći nepopisivu gužvu, da *ima mnogo komplikovanijih slučajeva od obične kile*, da *to nije ništa ni strašno, ni hitno* i da se strpe i sačekaju da bude slobodnih termina za operaciju...

Očajni, vratili su se kući neobavljena posla. U prvi mah, nisu znali šta činiti. Mati je naročito teško odolijevala panici. Otac je, doduše, pokušavao djelovati smirujuće, muškije. No, ni on nije mogao sakriti iskonsku roditeljsku brigu, strah i nemir. Džaba ljekarska uvjerenja da bolest nije opasna i da, praktično, ne mijenja mnogo stvar hoće li 12-godišnjak biti operisan baš ove ili iduće nedjelje. Roditeljski ugao gledanja nije mario za utjehe, čak ni stručne, ljekarske, a neizvjesnost i strah – naselili su i oca i majku u obimu, u kome je to, prirodno, u takvim prilikama valjalo očekivati. I ništa to stanje nije moglo ni poboljšati, ni promijeniti, osim onoga što je upadljivo nategnu-

ti damar roditeljske brige jedino priznavao – operacija, i to pod hitno...

I te večeri, kad im je na sijelu bio komšija sa ženom, bilo je tako – u znaku nerveze, straha, ocaja... Sve do trenutka kada je, djelujući i trezvenije i promućurnije, komšija ocu rekao:

- Čudim ti se, baš ti se čudim!

- Što?

- Pa, ti k'o da si od juče... Odrastao zreo, pametan, dobro informisan, a ne znaš za najvažniju stvar u vezi s ljekarima u ovakvim situacijama.

- Koju najvažniju stvar?

- To, bolan, da ih uvijek valja malo podmazati!

- Molim?

- Valja im tutnuti u džep kovertu i odmah će ti se, jarane, svi problemi riješiti... Istog časa, neće biti gužve u bolnici i istog časa će ti naći slobodan termin za operaciju sina!

Te večeri je, kad su komšije otišle, sa ženom skovao plan: ono malo para što imaju u kući za *ne daj, Bože* stanje, odmah ujutro će staviti u kovertu i – pravac Gradska bolnica, hirurška klinika.

...Šef klinike ga je primio nekako preko volje, zadubljen u neke papire na stolu, za kojim je sjedio.

- Izvolite? – upitao je hladno.

- Ja sam zbog sina...

- Šta zbog sina? – odgovorio je ljekar još hladnije, još službenije i još odbojnije.

- Znaite, ono, doktore... Bio sam kod vas prije dva dana... Moj mali ima kilu...

- Aaaa, to? – sinu ljekaru. - Sjećam se... Ali, rekao sam vam da imamo gužvu, nema slobodnog termina za operaciju...

- Znam, doktore, znam to, ali, mislio sam...

Šef se diže od stola, čime mu je dao do znanja da je razgovor završen i da se jadni otac može udaljiti... U trenutku dok je prilazio jadniku, ovaj je uspio da kaže:

- Mislio sam, doktore, da vas zamolim i da...

U to mu se ljekar približio i on, vrlo spretno, u desni džep njegovog bijelog ljekarskog mantila tutnu plavu kovertu.

- Mislio sam, doktore, da vas zamolim i da, ako to nešto znači, s ovih trista eura...

- Šta, bolan, trista eura?! – sjevnu iz doktora oštar poluvrisak iznenađenja, ako ne i poniženja i uvrijeđenosti tako malo cifrom.

- Molim?! – zbuni se otac.

- Zar ti, čovječe, misliš da je trista eura u ovom vremenu neka para?!... Zar ti misliš da bi' ja za to malu sumu stavio na kocku svoj posao, obraz, čast?!

Govoreći to, gotovo rigajući vatru, šef izvadi iz džepa onu plavu kovertu i, nervozan i povrijeđen, vrati mu je:

- Završili smo razgovor, gospodine, izvolite izaći napolje i čekati redovan termin za operaciju vašeg sina!

Bio je to, dakle, kraj razgovora. I potvrda neobavljenog posla.

Otac uze onu kovertu, vrati je u džep i, bezvoljan i ojađen, izađe iz ordinacije šefa hirurške klinike Gradske bolnice.

Pogledao je u ženu u čudu, a u još većem čudu je gledao one tri novčanice od po 500 eura.

- Otkud ti ove pare, pobogu?! – žena ukočena, drži bespomoćna novac u ispruženoj ruci.

- Ovaj... Ne znam...

- Kako, bolan, ne znaš?

- Ja sam mu stavio kovertu u džep, onda se on naljutio zbog tako malo para... Malo mu trista eura... Gurnuo je ruku u džep, vratio mi kovertu i prosto me istjerao napolje!

- Ali, čije su ovo pare?... Naše nisu...

- Znam, znam, ženo da nisu naše...

- Vidi kol'ko je para... Hiljadu i po eura, čovječe!... Tol'ko para nikad u životu nisam vidjela na jednom mjestu!

- Znam.

- Odmah ih vrati!

- Molim?

- Iz ovih ćeš stopa u bolnicu i vratiti mu ovo!

- Stvarno to misliš?

- Da, stvarno to mislim, ne trebaju nama tuđe pare, osjećam se k'o da smo ih oteli... Oteto je vazda bilo prokletu! – žena vrati novac u kovertu i pruži mu je. – Istog časa idi u bolnicu...

Šef klinike ga iznenadno, više ljutito, nego neraspoločeno pogledao, pa gotovo siknuo, prekinuvši pisanje kojim se dotad bavio za stolom u svojoj ordinaciji:

- Ama, šta je sad, čovječe?!... Zar ti nisam sve objasnio, rekao da nema termina i da sačekaš...

- Došao sam, doktore, da vam ovo vratim!

Rekavši to, izvadi iz džepa plavu kovertu.

- Šta da mi vratiš?

- Ovo.

- Zašto da mi vratiš?... To nije moje.

- Ipak, doktore, jeste vaše... Moje je ono što je ostalo u vašem džepu...

Na to se šef trgnu, k'o oparen skoči od stola i zavuče ruku u desni džep mantila. Izvadi otud kovertu, otvori je i – kad vidje sadržaj od bijednih trista eura – doslovce probljedi.

- Ali...

To je bilo sve što je uspio reći.

- Ovo je vaše, doktore – reče otac, dajući mu kovertu. – Provjerite, sve je na broju, tačno onoliko koliko je bilo, hiljadu petsto eura...

- Ali, čovječe... Mislio sam...

Naglo prekinuvši, šef hirurgije se zagleda u neke papire na svom stolu. Kao da je, neočekivano, u njemu nešto puklo, kao da se prelomilo naglo, reče nenadano:

- Dobro, dovedi ga sutra ujutro.

- Molim?

- Dovedi malog sutra ujutro, naći ćemo neki termin da ga operišemo.

- Ali, doktore, rekli ste...

- Nije bitno šta sam rek'o, sad kažem da ga dovedeš sutra ujutro! – ponovi oštro ljekar, uzimajući svoju kovertu sa hiljadu i po i vraćajući ocu njegovu sa tri stotine eura. – Evo ti ovo...

- Hvala, doktore, ne treba!

- Kako ne treba?!

- Ne treba, doktore – odlučnim glasom ponovi otac. – Ja sam namijenio vama tih trista eura, vaša je to nafaka, halalio sam... Vi se samo pobrinite za to da mi dijete bude dobro... Eto mene, ako Bog da, ujutro rano s njim..

- Ali...

- Hvala ti, doktore, još jednom, živ mi ti i zdrav bio.

Istog momenta, otac izađe iz ordinacije.

Sretan i zadovoljan zato što će mu sin sutra biti operisan.

(Tuzla, 2005. godine)

